

Från lönerrekommendationer till att utveckla hela branschen

I tidskriftens ledare nummer 7/12 höjde ordförande i företagarutskottet de nya rekommendationerna för den privata sektorns anställningsvillkor till skyarna.

Som representant för arbetstagarna är jag av samma åsikt. Rekommendationerna och tanken om årliga förhandlingar mellan arbetsgivare och -tagare för att utveckla anställningarna är mycket välkommen. Rekommendationen omfattar redan de viktigaste tolkningarna om både jourverksamhet och provisionslön. Till exempel får inte månadslönen för de veterinärer som arbetar för provisionslön sjunka under poliklinikdagar utan tidsbeställning då arbete av en eller annan orsak inte står till buds.

Man måste dock kraftfullt arbeta för klinikveterinärernas lönenivå: branschens genomsnittliga lönenivå har betydelse både för företagarnas förtjänstmöjligheter och för lönerna för övriga veterinärer inom den privata sektorn. Under dessa långdragna förhandlingar blev det klart att saker inte fortskrider med sjuttioalistisk "sitt ner taktik", utan för att höja lönenivån måste hela branschens konkurrenskraft förbättras och arbetsfördelningen förändras.

Det finns gott om arbete att ro motströms: privatpraktik är en del av marknadsökonomi där pris- och lönenivån bestäms av konkurrens och till buds stående arbetskraft. Under fri konkurrens ser lönerna ut att sjunka till den lägsta möjliga nivå där arbetstagare inte byter arbetsplats. Privatpraktiken har hållit sina arbetstagare trots den anspråkslösa lönenivån: småbarnsföräldrar har nöjt sig med sämre avlönat arbete utan jourskyldighet och andra otympligheter i kommunal praktik. Att höja prisnivån har begränsats bl a av kundernas betalningsförmåga och av konkurrensen som den kommunala veterinärtaxan utgör.

Verksamhetsbetingelserna förändras: enligt information från de unga har den kommunala sektorns dragningskraft ökat i och med regionaliseringen. Detta kan, genom tillgång till arbetskraft, inverka på den privata sektorns lönenivå och arbetsvillkor avsevärt mycket mera än rekommendationen vi åstadkommit. Veterinärförbundet bör dock försöka påverka i större utsträckning än tidigare på arbetsfördelningen mellan den offentliga och privata sektorn. Den veterinära bas-service som är väsentlig för alla djurs välbefinnande borde definieras klart och man borde låta den skötas av den kommunala sektorn som i huvudsak stöds av samhället. På den privata sektorn skulle man koncentrera sig på klart bättre service och på ingrepp som kräver specialkunskaper. De ingrepp som görs enligt det pris den kommunala veterinärtaxan bestämmer borde höra den kommunala sektorn till.

Den nya rekommendationen omfattar inte allt. Yrkesutövarna har inte arbetsavtal med veterinärstationerna, de förhandlar separat om villkoren för sin verksamhet. Det är viktigt för veterinärernas allmänna lönenivå att inkomstnivån också i yrkesutövarnas kontrakt är tillräckligt höga för att täcka målen i förbundets rekommendation och yrkesutövarens företagarrisk. Också övriga nya problem som uppstår borde lyftas upp på förhandlingsbordet innan motsättningarna blir värre. Vid förhandlingarna är man dock tvungen att nöja sig med kompromisser, emedan lösningar som tillfredsställer endast en part fungerar inte i praktiken. I frågan om vårdledighet som bromsade upp förbundets rekommendation nådde man till slut en kompromiss. "Då en arbetstagares barn insjuknar strävar man till att ordna barnets vård i hemmet på veterinärstationens bekostnad så att arbetstagaren inte är tvungen att utebli från arbetet. Om detta trots allt är av nöden betalar arbetsgivaren lön för högst tre dagar då arbetstagaren sköter det sjuka barnet hemma. I sådana fall är barnets första sjukdomsday utan lön."

Tuomas Herva

Ordförande i privatsektorns utskott för arbetsavtal, Finlands veterinärförbund